

succulenta

MAANDBLAD VAN DE NEDERLANDS-BELGISCHE VERENIGING
VAN LIEFHEBBERS VAN CACTUSSEN EN ANDERE VETPLANTEN

47STE JAARGANG
NO. 6

JUNI 1968

Een afscheid dat geen afscheid is . . .

G. L. MOL

Mij bereikte het vererende verzoek in het komende maandblad blijk te geven van waardering voor hetgeen de heer A. F. H. Buining in de loop der jaren, dat hij voorzitter van de vereniging Succulenta is geweest, heeft verricht. Vanzelfsprekend zal ik mij daarvoor voor het grootste gedeelte moeten houden aan hetgeen naar buiten bekend is geworden, want ongetwijfeld zal ook veel gevegd zijn geworden van de voorzitter in verband met aangelegenheden betrekking hebbend op het dagelijks bestuur. Een groot gedeelte van hetgeen daar behandeld werd, is uiteraard niet aan de grote klok gehangen en is niet ter sprake gekomen op de jaarvergaderingen, ook omdat persoonlijk contact, veelal door de voorzitter, voldoende bleek te zijn, om verschillen van mening tot een oplossing te brengen.

A. F. H. Buining bij *Notocactus rechensis*

Helaas is dat niet altijd mogelijk geweest en zij die de laatste jaren mee-beleefd hebben, zullen begrijpen, waarop gedoeld wordt en ook, waarom de heer Buining toen op dringend verzoek bereid is geweest, nog een jaar langer het voorzitterschap te bekleden dan aanvankelijk in zijn bedoeling lag. Toen de heer Buining in februari 1940 als opvolger van de heer Ch. de Ringh benoemd werd tot voorzitter, zal niemand gedacht hebben, dat hij bij zijn overige werkzaamheden in staat zou zijn, zo veel jaren — n.l. ongeveer 28 jaar — de voorzittershamer te hanteren. En hij heeft dat gedaan op voorbeeldige wijze zowel bij goede als bij kwade dingen, die nu eenmaal in organisatorisch verband kunnen voorkomen.

Dat wij boven dit artikeltje plaatsten: een afscheid, dat geen afscheid is, — deden wij kennende de heer Buining en wetende hoe groot zijn liefde voor onze stekelige vrienden altijd is geweest en nog is. Zo'n band moet wel als hecht worden beschouwd.

Niet alleen was de heer Buining in staat vele lezenswaardige bijdragen te leveren voor het maandblad, maar hij heeft bovendien een grondige studie van Succulenten gemaakt en was daarenboven bereid, desgevraagd, op bijeenkomsten van kringen in woord en beeld de bijzonderheden van bepaalde plantengroepen toe te lichten.

Zijn persoonlijke geaardheid en vriendelijkheid in de omgang brachten met zich, dat hij eventuele geschillen tussen vereniging en kring, tussen kringen onderling of tussen kringleden zijn optreden het onderling begrip verbeterde en de samenwerking — zo die verbroken was — herstelde.

De kennis van de heer Buining van de succulenten was uitermate uitgebreid en zijn relaties met het buitenland met bezoeken aan congressen hebben er ongetwijfeld toe bijgedragen, dat hetgeen op succulentengebied in ons kleine landje gebeurt, ten eerste gewaardeerd en bewonderd wordt.

Het beleid van de heer Buining als voorzitter van Succulenta is vooral in de jaren na de tweede wereldoorlog van grote betekenis geweest. Het was hem een doorn in het oog, dat in de dertiger jaren een verschil van mening tussen de succulentenliefhebbers er toe had geleid, dat er in Nederland zelfs twee verenigingen waren, die beide een zorgelijk bestaan leden en moesten lijden, omdat het ledental van een vereniging als Succulenta nu eenmaal nooit in de duizenden zal lopen. De oplage van beide maandbladen was te gering en dus waren de kosten te hoog.

Onmiddellijk na de oorlog stelde de heer Buining alles in het werk, om tot een samenbinding te komen en wij mogen achteraf wel constateren, dat zijn streven met succes bekroond is geworden, want de eenheid werd hersteld door meer begrip van beide kanten te tonen en de organisatievorm zodanig te veranderen, dat de grootste bezwaren werden weggenomen en de kringen werden erkend.

Wie ons maandblad van de tegenwoordige tijd doorbladert zal herhaaldelijk als schrijver de naam Buining tegenkomen. De meeste leden stellen zijn geschriften op hoge prijs. Wij hopen en verwachten — dat mogen we wel zeggen de heer Buining kennende — dat hij nu wel de voorzittershamer heeft neergelegd, maar de band met Succulenta zal daardoor stellig niet verbroken zijn. Wij verwachten zelfs wel zo'n beetje, dat, als hij eenmaal in Zuid-Amerika wat ingeburgerd is, wij nog wel eens iets van zijn hand over het vaderland van vele onzer succulenten zullen vernemen, dat een plaatsje in ons maandblad zal vinden.

Hoop doet leven en succulenten hebben nu eenmaal soms een werkelijk wonderbaarlijk vermogen om te blijven voortbestaan. Zo zullen wij voortgaan op de weg, die wij tot dusver gevolgd hebben en die gebleken is, voor onze liefhebberij gunstige resultaten op te leveren.

Ten slotte willen wij onze nieuwe Ere-voorzitter en zijn echtgenote een goede reis toewensen, daarbij de hoop uitsprekende dat wij hen te zijner tijd in goede gezondheid weder een hartelijk welkom in ons vaderland mogen toeroepen.

Foto voorpagina:

Bloem van *Lobivia jajoiana*

Mevrouw J. Grullemans van Berghem

Op pagina 1 van de jaargang 1947 van Succulenta, treft U een artikel aan van mijn hand over het samensmelten van de beide verenigingen op succulentengebied in ons land, tot het thans nog bloeiende Succulenta.

Tijdens de voorafgaande langdurige besprekingen maakte ik o.a. kennis met de secretaresse van "Cactussen en Vetplanten", Mevrouw Grullemans van Berghem. Bij de samenstelling van het bestuur van de nieuwe vereniging werd zij secretaresse en ik voorzitter.

Sedert dien hebben wij op ideale wijze samengewerkt.

Mevrouw Grullemans als secretaresse de enorme stapels post trouw verwerkend, geregeld met mij contact houdend over beleidszaken, meestal telefonisch, maar ook dikwijls in een persoonlijk onderhoud, maar steeds in een bijzonder prettige sfeer, elkaar snel begrijpend, zelden verschil van opvatting, kort en bondig het besprokene weergevend. Het tekent de vrouw, die mede de zorg had voor een enorm groot bedrijf, haar man trouw terzijde staand, de geliefde man waarvan zij wist dat hij niet tot de sterken hoorde.

Zij heeft verkozen om nu gelijk met mij heen te gaan uit het bestuur van Succulenta.

Alhoewel het tegelijkertijd heengaan van de secretaresse en de voorzitter niet aan te bevelen is, meen ik, dat door het steeds meer inschakelen van onze tweede secretaresse, de onvolprezen Mevrouw Verduin, dit wel verantwoord is.

Mevrouw Grullemans wil ik als afscheidsgroet uit het bestuur, hartelijk, heel erg hartelijk dank zeggen voor het zeer vele belangrijke werk, dat zij voor het nieuwe Succulenta tot de huidige dag heeft gedaan.

Mede door haar fijne karakter, haar actieve geest en haar grote ijver, is Succulenta geworden wat het nu is.

A. F. H. Buining.

Onze nieuwe voorzitter

In de algemene jaarvergadering van 18 mei 1968 te Delfzijl, werd tot voorzitter benoemd de heer Ir. A. F. H. Blaauw, te Rijsbergen.

Gaarne wil ik als oud-voorzitter hem een hartelijk welkom toeroepen en hem in het bestuur en de algemene leiding van onze vereniging veel succes en wijsheid toewensen.

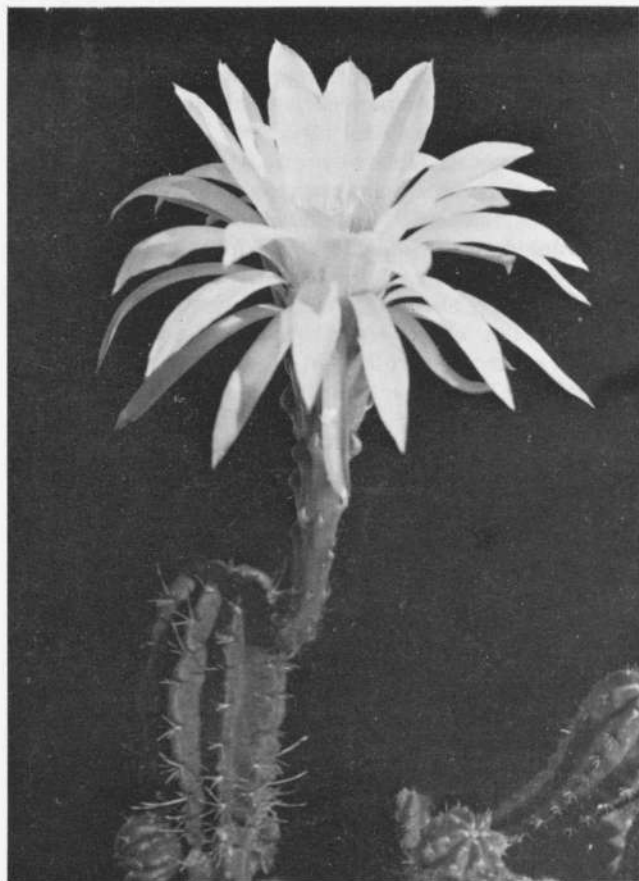
De heer Blaauw kweekt reeds ruim 30 jaren succulente planten als liefhebber en is al die tijd lid van onze vereniging. Zijn liefhebberij beperkt zich echter niet uitsluitend tot de succulente planten. Onder meer bekleedt hij de volgende liefhebbersfuncties: van 1964-1967 vice-voorzitter van de Kon. Ned. Ver. Avicultura; vele jaren voorzitter van de Ned. Plymouth Rook-club; vele jaren voorzitter van de Ned. Modena-club; sedert november 1967 voorzitter van de Raad van Beheer en Toezicht op het gebied der pluimvee- en pelsdierenteelt. Zijn liefde voor zijn planten bleek o.a. uit het medenemen van zijn cactussen naar Engeland bij het uitbreken van de oorlog.

Gezien zijn belangstelling voor het leven der dieren en planten en vooral zijn bestuurscapaciteiten, mogen wij meen ik zeer verheugd zijn, dat de heer Blaauw een gedeelte van zijn tijd nu beschikbaar wil stellen voor de functie van voorzitter.

De oud-voorzitter, A. F. H. Buining.

Echinopsis ayopayana Ritter et Rausch spec. nov.

F. RITTER

Echinopsis ayopayana, foto Rausch.

Elongata, 5-6 cm crassa, valde proliferans; costae 8-11, 10-15 mm altae, crenatae tuberculis 2-5 mm altis securiformibus; areolae orbiculares, 3-5 mm diam., non obliquae, 8-15 mm inter se remotae; spinae brunneae, repandae, radiales 5-9, 10-30 mm longae, centrales carentes vel 1-2 (4), 15-50 mm longae; flores nocturni, 22 cm longi; tubus floralis interne viridis, externe olivaceis, squamis olivaceis et lana grisea et atra instructus; filamenta viridia, biseriata; stylus viridis, stigmata 10, viridia; petala oblanceolata, 70-85 mm longa, 10-18 mm lata, interna alba, externa olivacea; fructus magnus, exsiccatus 3 cm crassus; semina nigra, tenuiter tuberculata, 1,4 mm longa, 1,2 mm lata, hilo subbasali; habitat inter **Independencia** et **Tiquirpaya**, Prov. **Ayopaya**, Bolivia.

Lichaam in het begin bolvormig, later sterk in de lengte uitgroeïend, donker grijsgroen, ongeveer 5-6 cm dik. **Ribben** 8-11, 10-15 mm hoog, in doorsnede driehoekig, met bijlvormige knobbels; inkervingen 2-5 mm diep. **Areolen** met grijs vilt ongeveer rond, 3-5 mm doorsnede, in de inkervingen staand, niet verschoven, ongeveer 8-14 mm van elkaar. **Doorns** donkerbruin, later grijswordend, naar bov engebogen, de korten meer naaldvormig, de langere meer priemvormig; **randdoorns** 5-9 naar opzij gericht, meestal 10-30 mm lang; **middendoorns** ontbrekend of een, zelden 2-4, ongeveer 15-50 mm lang. In kultuur kunnen de doorns veel kleiner en finer zijn. **Bloemen** opzij van de plant, slechts één nacht open. **Vruchtbeginsel** rond, met knobbels, vruchtbeginsel en bloembuis olijfgroen, met schubben van dezelfde kleur en grijze en zwarte wolharen. **Nektarkamer** buisvormig, eng, ongeveer 1/3 van de bloembuis uitmakend. **Bloembuis** zich daarboven geleidelijk trechtersvormig verbredend, van binnen groen. **Meeldraden** groen in twee groepen. **Stijl** groen, met 10 groene stempelstralen van 17 mm lang tussen de bovenste helmknoppen. **Bloembladen** 70-85 mm lang en 10-18 mm breed, omgekeerd lancetvormig; de binnenste zijn de kortste en breedste en wit, de buitenste smal, meer lijnvormig en olijfgroen. Vrucht zeer groot; een vrucht had in gedroogde toestand nog een doorsnede van 3 cm; verse vruchten niet waargenomen; met rijkelijk wit vruchtvlees; bij rijping opzij op een of meer plaatsen overlans openbarstend. **Zaden** 1,4 mm lang, 1,2 mm breed, glanzend, zwart, met zeer fijne knobbeltjes; hilum enigszins scheef aan de basale zijde. **Typestandplaats:** pasgebied tussen **Independencia** en **Tiquirpaya** op een hoogte van ongeveer 3000-3500 m, Provincie **Ayopaya**, Bolivia, door mij gevonden in 1958. Veldnummer 809.

Holotype in het herbarium van de Rijksuniversiteit, Utrecht.

De plant doet denken aan **Lobivia caespitosa** en werd door mij eerst als *Lobivia megacarpa* Ritter nom. nud. gebracht, tot de door **Rausch** verworven kennis van de bloemen de indeling bij het geslacht **Echinopsis** opleverde. Daardoor was de voorgenomen soortnaam „*megacarpa*” („grootvruchtig”) niet goed kenmerkend meer, omdat *Echinopsis* soorten grotere vruchten plegen te hebben. Ik heb daarom de soortnaam veranderd in **ayopayana**.

In memoriam F. J. Scheffer

Zojuist bereikte ons het bericht, dat een der oudste leden, mede-oprichter van Succulenta, de heer F. J. Schéffer, 26 mei op 85-jarige leeftijd is overleden.

Tot vorig jaar woonde hij de vergaderingen trouw bij.

Vaak bracht hij plantjes mee voor de verloting of alleen maar om te laten zien, wat hij weer van zijn zaailingen gekweekt had. Iedere bezoeker, die bij hem thuis kwam, liet hij vol trots zijn kasje zien en hij raakte nooit uitgepraat over cactussen, lithops, Echeveria's, maar ook fuchsia's en andere kamerplanten. Zijn liefde voor de natuur strekte zich uit over alle planten. Nooit is hij echter trotser geweest, dan toen zijn 50 jaar oude peruvianus monstruosus een paar jaar geleden voor het eerst een bloem voortbracht. Een liefhebber van succulenten in hart en nieren, een trouwe vriend is van ons heengegaan.

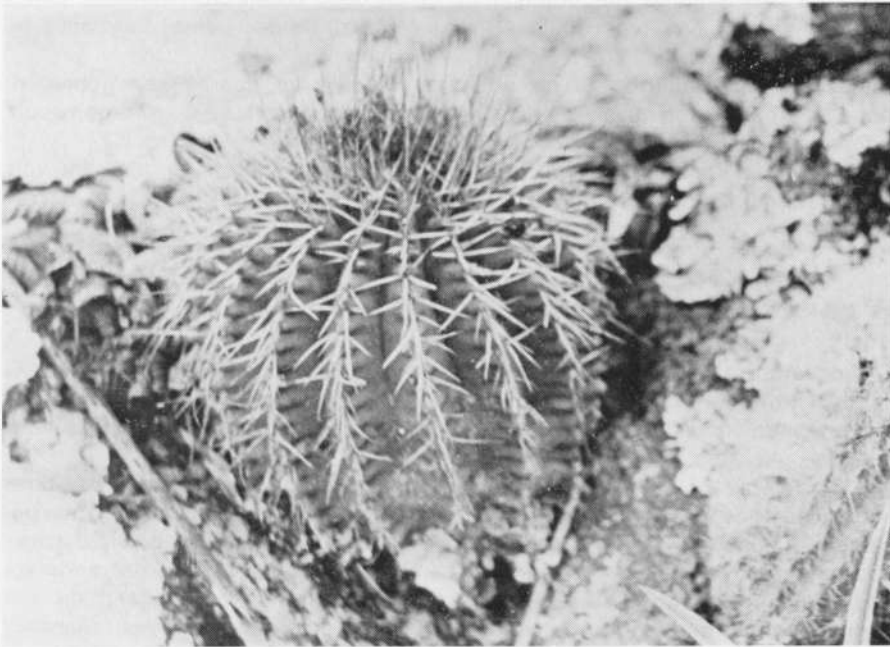
Moge de familie, en mevrouw Scheffer in het bijzonder, de kracht vinden, dit verlies te dragen.

Uebelmannia buiningii Donald

A. F. H. BUINING

In het Engelse tijdschrift "The National Cactus and Succulent Journal" van maart 1968, Vol. 24/1, pag. 2 en 3, beschreef John Donald bovengenoemde plant, behorende tot het nieuwe geslacht **Uebelmannia** Buining. Voor belangstellenden moge ik derhalve voor nadere bijzonderheden verwijzen naar deze beschrijving.

Deze nieuwe soort wijkt af van **Uebelmannia gummifera** (Bckbg. et Voll) Buining, onder anderen door de merkwaardige kleur van de huid, n.l., roodachtig groen tot chocolade bruin. De tepelvormige knobbels zijn groter, de dorens dunner, meer flexibel en wit, het aantal ribben is veel kleiner en ze zijn minder scherp. De bloem is groter en de vrucht korter ovaal. Jonge planten hebben zeer sterk ontwikkelde tepelvormige knobbels, de ribben vormen zich veel later.

Uebelmannia buiningii, foto Buining.

Deze planten werden door Leopoldo Horst en mij gevonden bij toeval op 1 december 1966.

Het toeval is gelegen in het ontmoeten van de enkele inwoners of bezoekers van dorpjes in het binnenland van Brazilië en dus eveneens in het centrale bergland van Minas Gerais. Een enkele keer willen deze wel eens een inlichting geven omtrent het al of niet voorkomen van cactussen in de omgeving.

Zo ook de jonge fazendeiro Stanislaw Viaera Rocha, die ons vanuit een dorpje bracht naar de zeer afgelegen fazenda van zijn vader, diep in de bergen van de Serra Negra. We trokken door prachtige dichte oerwouden langs smalle steile paadjes; in het bos hoorden we in de verte de "woudsmid" slaan. Deze vogel maakt een heel helder geluid als of in de verte een smid krachtig met een zware hamer op een aanmeeld slaat. Prachtige hemelsblauwe enorm grote vlinders vlogen dwarrelend op die plaatsen waar de zon door het geboomte kon schijnen. Op vele plaatsen was de "weg" praktisch onbegaanbaar en het vereiste enorme stuurmanskunst om de auto naar de fazenda "Trombe d'Anta" te rijden. De eigendom beslaat een oppervlakte van duizenden hectaren, waarvan echter slechts enkele hectaren in cultuur zijn. Niet ver van de behuizing, stijgend door een bos met wuivende palmtakken met stammen van ten hoogste 50 cm, vonden we op een berghelling, die sneeuwwit was van het grove kwartzand, de **Uebelmannia buiningii** tussen de witte, meestal niet langer dan 1-1½ m hoge, zuilen van een nog niet gepubliceerde *Cereus*species.

Opvallend is, dat cactussen vrijwel uitsluitend groeien, althans de niet epiphytische soorten, op kale rotsachtige berghellingen, hetzij dat deze bestaan uit harde zwartachtige zandsteenlagen, of uit door erosie verkrumelde lagen kwarts, waarop behalve cactussen meestal wat harde, soms doornachtige, xerofyten groeien.

Ongetwijfeld zullen in deze nu nog zeer moeilijk te doorzoeken gebieden, meer interessante nieuwe cactussen voorkomen, naast vele vertegenwoordigers van o.a. orchideeën en bromelia's.

Een volgende keer hoop ik in de bloeitijd in Minas Gerais te zijn, die valt omstreeks augustus, dus aldaar het vroege voorjaar.

Waarnemingen aan *Rebutia's*-II

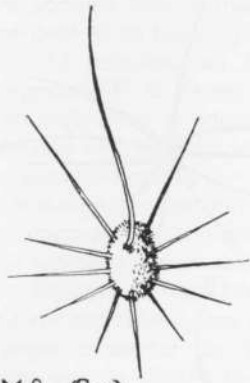
In het eerste artikel over „Waarnemingen aan *Rebutia's*“, Suc. no 3 - 1968, hebben wij de *Rebutia's*, *Mediorebutia's* en *Aylostera's* letterlijk onder de loupe genomen. Wij vervolgen deze waarnemingen aan de *Mediolobivia's*, *Digitorebutia's* en *Cylindrorebutia's*.

De *Mediolobivia's* - Bckbg = *Setirebutia* - Buin-Don zijn gekenmerkt, door een opvallende rangschikking van de doorns, de rand en middendoorns bevinden zich hier n.l. elk op een afzonderlijk deel van het areool. De randdoorns bevinden zich, doordat zij het eerst gevormd worden op het onderste deel van het areool, ze staan kamvormig, min of meer aanliggend en zijn doorzichtig. De middendoorns worden het laatst gevormd en komen daardoor dan ook voor in het bovenste deel van het areool, ze zijn aanzienlijk langer dan de randdoorns, doorgaans onregelmatig gebogen, forser en donkerder van kleur.

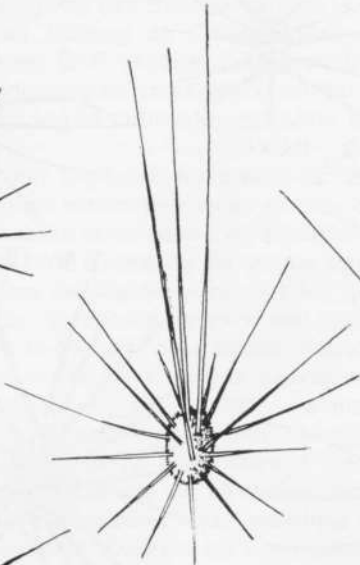
De lengte en kleur kunnen zeer variabel zijn, dit was voorheen een goede reden om nieuwe soorten of variëteiten te beschrijven. Tegenwoordig zijn we van mening, dat dit geen kenmerken zijn waarop een nieuwe soort of variëteit gehandhaafd kan blijven.

Bij alle tot nu toe beschreven *Digitorebutia's* ontbreken de middendoorns. Slechts in één geval is mij bekend dat er van één middendoorn sprake is, n.l. bij *Pygmaeolobivia digitiformis* - Bckbg (Kaktus A.B.C. 1935-5414).

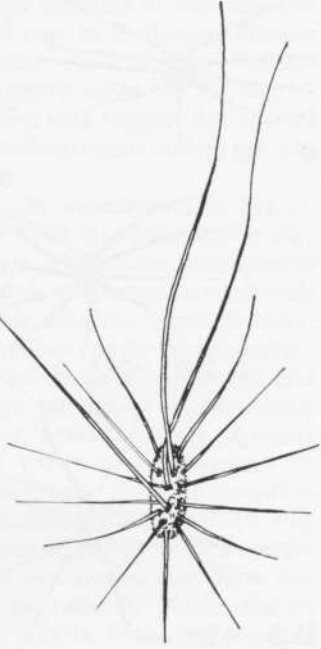

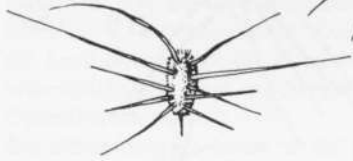
M2 (8x)

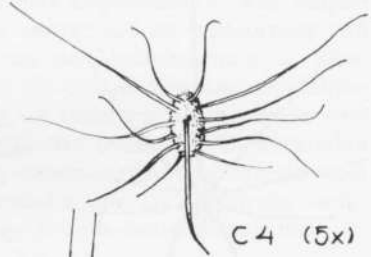
M3 (8x)

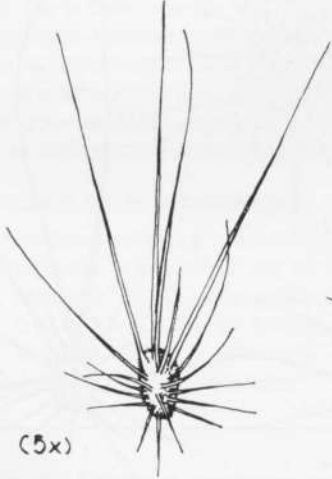
M4 (4x)

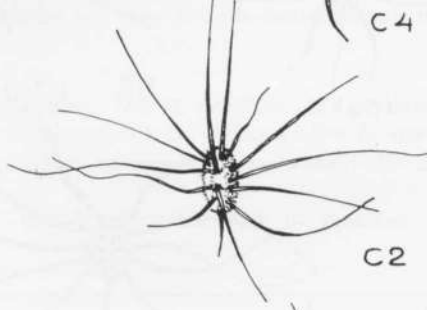
C1 (5x)

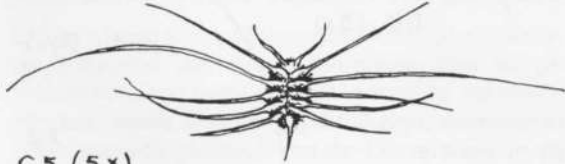
C4 (5x)

C3 (5x)

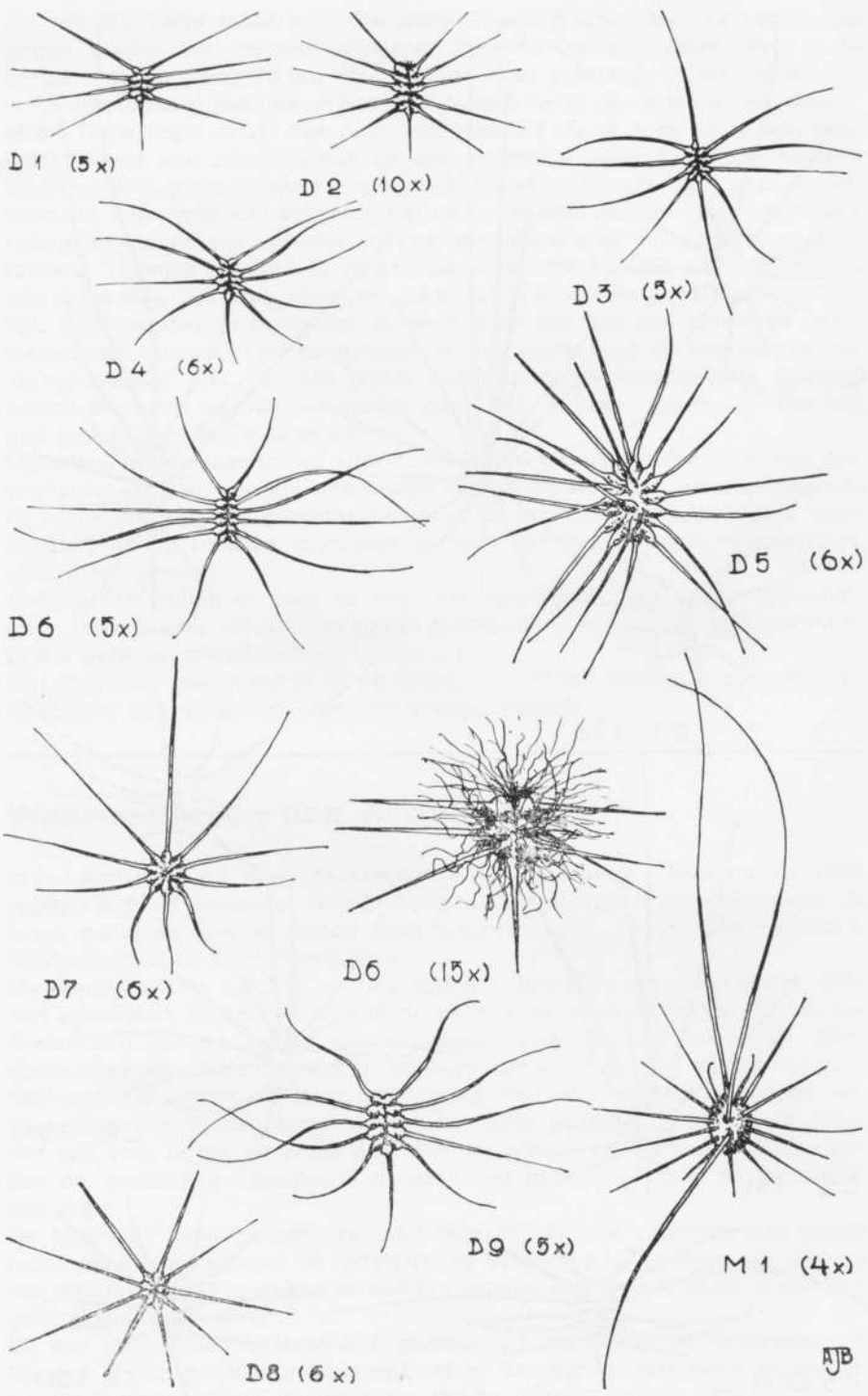
C2 (5x)

C5 (5x)

C6 (5x)

AJB

Persoonlijk heb ik deze plant nooit gezien, daarom onthoud ik mij van een oordeel of de beschrijving van Backeberg juist is of niet. In Sukkulantenkunde VII/VIII beschouwen Buining en Donald deze plant identiek met *Rebutia pygmaea* (R. E. Fries) Br.R. Hoewel hierboven beweerd werd dat bij *Digitorebutia*'s geen middendoorns voorkomen, wil dat nog niet zeggen dat ze niet kunnen voorkomen, nog te publiceren originele beschrijvingen zullen m.i. het tegendeel bewijzen.

Kenmerkend voor het *Digitorebutia* areool is, dat de randdoorns in het algemeen aanliggend en kamvormig staan en aan de voet duidelijk verdikt zijn. Bij enkele soorten staan ze afstaand en stralend o.a. bij *Rebutia brachyantha* en *Rebutia costata*. Wat reeds bij de vorige secties is gezegd, betreffende de rangschikking van de doorns in het areool, geldt ook hier namelijk kleur, lengte en aantal van de doorns kunnen veel verschillen, maar de rangschikking van de doorns in het areool is steeds hetzelfde. In de afbeeldingen ziet u dan ook, dat de randdoorns steeds paarsgewijs tegenover elkaar staan, opvallend is de uitzondering die *D. ritteri*, *hahmana*, *peterseimii* en *nigricans* hier op maken, de randdoorns staan hier namelijk in het rond geplaatst.

Tot slot zij vermeld, dat bij *D. euanthema* f. *neopygmaea* (Bckbg) Buin-Don de jonge areolen in de kop van de plant opvallend dicht en wit behaard zijn. Rest ons nog de *Cylindrorebutia*'s een moeilijke groep, omdat levend materiaal weinig voorhanden is. Daarom op deze plaats een woord van dank aan de hortulanus van de Botanische tuin te Praag, de heer R. Subik, die zo vriendelijk was, mij studiemateriaal te sturen van alle te Praag aanwezige *Cylindrorebutia*'s.

De afbeeldingen tonen u de grote gelijkenis met *Digitorebutia*; wat betreft de rangschikking van de doorns. Opvallend is verder dat de bedoorning van *C. rubriviride* grote overéénkomst vertoont met de *Mediolobivia*'s = *Setirebutia* Buin-Don, verder dat *C. conoidea* en *C. columnaris* een duidelijke middendoorn hebben, wat bij andere planten uit deze sectie, zover ik heb kunnen waarnemen, niet voorkomt. En tenslotte dat alleen bij *C. aurantida* en *schmiedcheniana* een duidelijke verdikking waarneembaar is aan de voet van de doorns. Naar mijn mening is *Cylindrorebutia*, gezien hun grote variabiliteit in bedoorning een groep planten die nog in volle ontwikkeling is.

Onderschrift bij de afbeeldingen

M 1. *Mediolobivia aurieflorea*, M 2. *M. rubelliflora*, M 3. *M. rubriflora*, M 4. *M. sarothroides*.
D 1 *Digitorebutia brachyantha*, D 2 *D. orurensis*, D 3 *D. nigricans*, D 4 *D. haefneriana*,
D 5. *D. hahniana*, D 6. *D. neopygmaea*, D 6 *D. neopygmaea*, jong areool, D 7. *D. peterseimii*,
D 8. *D. ritteri*, D 9. *D. oculata*.
C 1 *C. einsteinii*, C 2. *C. columnaris*, C 3. *C. rubriviride*, C 4. *C. conoidea*, C 5. *C. schmiedcheniana*,
C 6. *C. akranitida*.

Rectificatie "Nieuwe vondsten van cactussen in Peru"

Onder deze titel publiceerde ik in *Succulenta*, augustus 1966, pp. 117-119, de diagnosen van een aantal nieuw door mij gevonden cactussen in Peru. Verzuimd werd helaas bij dit artikel te vermelden, dat de holotypen van deze planten, zoals door mij gebruikelijk, gedeponereerd zijn in het herbarium van het botanisch instituut van de Universiteit te Utrecht.

Hiermede wordt dit verzuim alsnog goedge maakt.

Fr. Ritter.

Klimaatverschillen op korte afstand

D. J. VAN VLIET

Wie Zuid Amerika bereisd heeft, weet dat op dit werelddeel meer verschillende klimaten voorkomen dan op een ander en meestal grotere delen van de aarde. Dit vindt zijn oorzaak in het feit dat het van noord naar zuid wordt doorsneden door de langste bergketen ter wereld en het aan beide zijde oceanen heeft die hun invloeden doen gelden om hier klimaattype te geven van allerlei aard. Deze kunnen zich op betrekkelijk zeer korte afstanden voordoen en de reiziger zal hiermede, wil hij niet in moeilijkheden geraken, dienen rekening te houden. Nu zijn wij in Nederland wel gewend aan grote weersveranderingen maar dat wordt hier niet bedoeld. Bedoeld wordt verschil van meerdere klimaten die op zeer geringe afstand naast elkaar voorkomen. In dit opzicht is Bolivia een der interessantste landen van Zuid Amerika. Als men van Cochabamba naar Incachaca in de provincie Chapare reist kan men een dergelijk geval meemaken. Cochabamba ligt op 2500 m boven de zeespiegel en heeft een gematigd warm en droog klimaat. 's Nachts kan, in wat hier winter wordt genoemd maar bij ons nog een zachte zomer zou zijn, de temperatuur flink dalen en nachtvorsten behoren dan niet tot de zeldzaamheden. In deze periode is er echter een constante zon op de dag dit in tegenstelling alweer met onze winters. Er is nog een contrast maar dan in Europees verband gezien. In Europa zijn in de winter de bergen met sneeuw bedekt in Z. Amerika juist in de zomer. De zomer is hier de regentijd en dus ook sneeuwtijd. De winter zoals al gezegd de zonnentijd of droge tijd. In alle opzichten is het klimaat hier gunstig voor de groei van cactussen.

Om enige soorten te noemen welke in de omgeving voorkomen. *Parodia schwebsiana* en *Parodia schwebsiana* var. *applanata*, *Parodia ayopayna*; *Echinopsis obrepanda* die zeer variabel is in bouw en in allerlei kleuren bloeit b.v.b. wit, oranje, rood, violet; *Echinopsis huotii* (syn. *E. cochabambensis* Bckbg); *Cleistocactus bachtienis*, *C. herzogianus*, *C. laniceps*; *Sulcorebutia krugeri*, *S. steinbachii*, *S. verdicilacantha*; en *S. candidae*. *Roseocactus melanotrichus*; *Trichocereus tunariensis*, *T. bertramianus*; de nog onbeschreven *Echinopsis megacarpa*. Verder diverse *Opuntia*'s o.a. *O. vestita*; *Tephrocactus pentplandii*. Kortom het is hier ideaal voor cactussen. Noord-oostelijk gaande in de richting Chapare loopt de hoogte van de bergen op tot 4000 m. Het klimaat blijft droog en hier wordt gevonden *Sulcorebutia steinbachii* in alle vormen. Lang en kort bedoornd bruin, okergeel of zwart van kleur bloeiend rood, violet en geel en verder alle daarmee overeenkomende kleuren en bij het zien van deze zeer variabele planten zullen de naambedenkers in Europa zonder enige veldkennis, weldra het water in de mond lopen. Op deze hoogte vinden wij ook *Lobivia caespitosa* ook al variabel in vorm en grote polster vormend, nog wat hoger komt een vorm van *Lobivia pseudocinebarina* voor, die hier veel op een *Weingartia* lijkt. Er tussendoor steeds weer *Opuntia*'s en *Tephrocactus pentplandii*. Op de hoogste toppen blijkt dat de cactussen verstek laten gaan. Het mooie droge klimaat heeft plaats moeten maken voor een vochtiger type wat meer met een alpenklimaat overeenkomt. Dit ontstaat doordat voortdurend de wolken de toppen van deze bergen in nevel hullen. Hier vindt men planten die meer vocht, ijle lucht en humus minnen

zoals een *Gentiana* species met witte en violette bloemen verder een typisch groeiende *Lycopodium*. Dikke lagen van verschillende mossen bedekken de steenformaties en door de vele neerslag ontstaan talrijke waterloopjes die ook al het verschil in klimaat onderstrepen. Het water wat in de richting van Cochabamba stroomt, spoelt veel leem af en verandert weldra in, wat wij noemen, "koffie met melk". Aan deze zijde van de bergen groeien weinig planten door het droge klimaat en het zijn de planten die met hun wortels de aarde vasthouden. Eenmaal over de top van de bergen verandert het aanzien van het landschap zeer snel. De voortdurend aanwezige nevels zorgen voor een constante motregen waarmee het voor een zeer vochtig klimaat zorgt.

Alles druipt van het water dat aan deze zijde in klaar heldere beekjes zijn weg zoekt naar lagere gebieden en zelfs op den duur zijn bijdrage doet aan de machtige Amazonaastroom. Het heeft dan echter een lange weg achter zich van enige duizenden kilometers. In deze natuurlijke broeikas is een tropisch oerwoud ontstaan waar het ene gewas op en van het andere leeft (epiphyt en parasiet). Wil men hier door heen wandelen dan dient men zich van een manchette (is lang kapmes) te bedienen en om even te fantaseren, het groeit hier zo geweldig dat als men zich daarna omdraait, alles weer is dichtgegroeit. Men ziet er de prachtigste vlinders en vogels, maar waar het ons om gaat, planten o.a. een varenboom (*Cyathea*) met haar prachtige kruiden. . . *Cedrela* verwant aan mahogonii en voorts vertegenwoordigers van de volgende geslachten: *Aralia*, *Areopaux*, *Bocconeia*, *Meliaceae*, *Begonia* (groot en klein bloemig in alle kleuren), *Bromelia*, *Fuchsia* met oranje en rode bloemen en verder natuurlijk *Orchideeën* en *Passiflora* in lila, fel rode, blauwe en donker violette bloemen. Het gewas is spookachtig bedekt met *Tillantia* soorten. Bij de cactussen vinden wij de hoogste maar ook extreemste. Ook komen enige *Rhipsalis* soorten voor en ben ik mij wel bewust nog maar een zeer klein deel van de daar voorkomende planten te hebben genoemd. Deze, hierboven beschreven drie klimaten komen voor op een afstand van 70 km en zijn constant aanwezig. Interessant hierbij is dat niet het tropische klimaat de hoogste temperatuur heeft ofschoon men dat zou verwachten. Bij de *Orchideeën* was het 16° C en zoals gezegd steeds nevelig die als een mantel dit gebied bedekt en er voor zorgt dat 's nachts deze temperatuur hooguit 2 graden zakt. De zomertemperaturen schommelen hier om de 20° C ook al door die nevel die altijd aanwezig is.

Ofschoon het najaar was en rond de 3000 m, was de temperatuur 22°. 's Nachts kan het en zeker in de winter, behoorlijk vriezen. De zomertemperatuur kan waarden bereiken van omstreeks 25 á 30° C. Als wij hierbij bedenken dat de winters volkomen droog zijn, kunnen wij met deze gegevens wat meer rekening houden en de dagtemperatuur in de winter in onze kassen wat hoger houden dan door sommige voorschrijven. In dit verband gezien zullen zij van een eventueel lage nachttemperatuur minder te lijden hebben, omdat dergelijke dieptepunten hier regelmatig voorkomen en er geen uitvallen door ontstaan. Uitvallen ontstaan hier, gelijk als bij ons, door te veel water. In een bepaald gebied vonden wij geen cactussen wel de restanten er van. Bij navraag bleek dat het een klimaatsverandering zich aan het voltrekken was. Doordat men hier voor jaren terug een groot aantal bomen had geplant en deze intussen groot waren geworden, trokken deze de regen aan en waren speciaal de zomers veel natter geworden. Dus vrienden en vriendinnen ook in de zomer opgepast met water en zorg er voor dat de grond

snel kan drogen na een watergift. Het alpenklimaat tenslotte, waar zon en wolken elkaar voortdurend bestrijden had een temperatuur van 12° C, dat dit nog een toppunt was behoeft geen nader betoog. De temperaturen zijn hier meestal zeer laag met sneeuw en hagelbuien. Tot besluit dient nog te worden opgemerkt dat de temperaturen midden op de dag waren gemeten en het herfst was. De andere temperaturen werden ons verstrekt door het weerkundig station te Cochabamba en zijn gemiddelde. Toch zijn de invloeden van de jaargetijden hier niet zo merkbaar als in ons land, daarom zullen wij op onze reis niet worden opgehouden door gladde wegen en een volgende maal weer wat kunnen vertellen.

Boekbespreking

Dr. B. K. Boom, *Flora van kamer- en kasplanten*, Uitg. Veenman en Zonen N.V., Wageningen.

Dit boek is bestemd voor vaklieden en liefhebbers als een gids voor het op naam brengen van in kassen en binnenshuis gekweekte planten. Door tabellen zoals in iedere flora, komt men tot de naam en korte beschrijving van de soort. In veel gevallen zijn twee tabellen opgenomen, een voor bloeiende planten, de andere volgens kenmerken die ook aan niet bloeiende exemplaren te zien zijn. Daar een uitvoerige lijst met de verklaring van de gebruikte termen is opgenomen, is het ook voor diegenen die niet over een grote kennis van botanische vaktermen beschikken zeer goed mogelijk het boek te gebruiken. Vrijwel alle in de handel voorkomende soorten en een groot aantal, die in verzamelingen zoals botanische tuinen, te vinden zijn staan erin. De meer dan 700 duidelijke tekeningen en 250 foto's zijn nog een extra steun bij het vinden van de juiste naam. Aan de nomenclatuur is de grootste aandacht besteedt, zodat het door de kwekers gebruikt kan worden om hun namen aan te passen volgens de regels zoals die nu gelden.

Het is natuurlijk niet mogelijk geweest in dit 386 pagina's tellende boek alle in ons land gekweekte soorten te behandelen. Vooral de succulenten en Orchideeën zijn beperkt tot de meest voorkomende. Er zijn 150 cactussoorten in te vinden waarvan ongeveer de helft als foto is afgebeeld. Deze foto's zijn voor een groot deel gemaakt naar planten zoals ze meestal in de handel komen. Hierdoor is het mogelijk een jonge gekochte plant reeds te vergelijken met deze afbeeldingen.

Daar het aantal soorten beperkt moest blijven zal niet iedereen erin vinden wat hij zoekt. Over wat wel en wat niet opgenomen moest worden, kan men misschien met de schrijver van mening verschillen.

Voor allen die willen weten hoe hun plant heet is dit boek onmisbaar, daar er in onze taal nog niet iets dergelijks bestond. Het kan nauwelijks genoeg worden aanbevolen. Helaas zijn er enkele onderschriften bij de afbeeldingen verwisseld, o.a. foto's 5 en 6 en 76 en 77 en bij de tekeningen o.a. fig. 33, g en h. Het schijnt dat het onmogelijk is zetfouten geheel te voorkomen.

Hoewel dit boek jaren intensieve arbeid gekost heeft, wordt reeds een vervolg aangekondigd uitsluitend over Succulenten.

W. Sterk

3LK 1968

Na heel veel moeite zijn onze Belgische vrienden er in geslaagd een geschikte gelegenheid te vinden voor de 3LK 1968.

En wat voor gelegenheid! Het prachtige domein "Hengelhof" te Houthalen bij Hasselt, ca. 300 ha. groot, staat dan te onzer beschikking. De meeste deelnemers zullen ondergebracht kunnen worden in moderne bungalows, waarin voor echtparen tweepersoons kamers beschikbaar zijn.

De kosten bedragen f 20,— per persoon, waarin begrepen: avondmaal op 21 september, overnachten, ontbijt en middagmaal op 22 september. Inschrijving voor deelnemers woonachtig in Nederland kan uitsluitend geschieden door storting of overschrijving van f 20,— op girorekening 1036464 van de Ned. Midd. Bank te Venlo ten gunste van G. J. M. Linssen te Venlo i.z. 3LK. Om organisatorische redenen sluit de inschrijving op 31 augustus 1968.

Het programma zal in het volgende nummer van Sukkulenta bekendgemaakt worden. Natuurlijk is er ook een ruilbeurs. Deelnemers hieraan worden dringend verzocht hun ruillijst te zenden aan J. de Gast, Graaf Gerhardstraat 10, Venlo. Omdat ruillijsten alleen zin hebben, wanneer deze tijdig in het bezit van de deelnemers zijn is de uiterste termijn van inzending 15 juli a.s.

Bestuursmededelingen

In verband met het aftreden van mevrouw J. Grullemans-van Berghem als algemeen secretaresse van Succulenta, worden de leden verzocht alle correspondentie voor het algemeen secretariaat in het vervolg te zenden aan mevrouw E. A. M. Verduin-de Bruyn, Koningsweg 2, Beekbergen.

Contributie halfjaar 1968

Nieuwe leden kunnen met ingang van 1 juli 1968 worden ingeschreven.

De contributie tot het einde van de lopende jaargang (31 december) bedraagt dan f 5,—. Men ontvangt in dit geval de laatste zes nummers van het maandblad in 1968.

Inschrijving per 1 januari blijft mogelijk, daar alle verschenen nummers nog voorradig zijn.

Men wordt verzocht bij opgave van nieuwe leden, de **ingangsdatum** van het lidmaatschap te vermelden.

Secretaresse Succulenta
Koningsweg 2, Beekbergen.

Afdeling „Kennemerland”

Op verzoek van de afdeling IJmond wordt de naam van deze afdeling gewijzigd in „**afdeling Kennemerland**”.

Voorzitter: Ir. A. F. H. BLAAUW, Bredaseweg 54, Rijsbergen N.Br.

Secretaresse: Mevrouw E. A. M. VERDUIN-DE BRUIN, Koningsweg 2, Beekbergen, Telefoon 05766—1840.

2de Secretaris: J. DE GAST, Graaf Gerhardstraat 10, Venlo.

Penningmeester: H. G. HELLENDOORN, Doornstraat 172 a, Scheveningen, Postrekening 68 05 96 of rekening 325, Raiffeisenbank, Keizerstraat 122, Scheveningen.

Redacteur: W. STERK, Wevestraat 89, Stiphout (post Helmond), Telefoon 04920—23903.

Bibliothecaresse: Mevrouw H. VRIESENDORP VAN AALDEREN, Ligusterlaan 2, Oostvoorne.

Het lidmaatschap kost voor de leden in Nederland en België f 10,— en voor leden in het buitenland f 15,— per jaar met gratis maandblad „Succulenta”.

Kopij moet uiterlijk de 18de van de maand in het bezit van de redacteur zijn.

Zeeland

Het verheugt ons te kunnen mededelen dat op initiatief van enkele leden van Succulenta, in Middelburg en omgeving is opgericht de afdeling Zeeland, waarbij zich 11 leden hebben aangesloten.

Als bestuursleden zullen fungeren: de heren F. K. A. Noltee, voorzitter; P. M. de Kleijn, Blauwedijk 1, Middelburg, secretaris-penningmeester en als commissarissen de heren J. Antheunisse en P. Dekker.

Wij wensen bestuur en leden van de nieuwe afdeling veel succes!

AFDELING RIJN- EN DELFLAND

Op 18 april hield de heer Slikkerveer uit Hendrik Ido Ambacht voor ons een lezing over Parodia's.

Aan de hand van een groot aantal meegebrachte planten gaf hij een interessante uiteenzetting van de overeenkomst tussen de vindplaatsen en de groei vorm. Deze verschillen zetten zich voort in de bloemvorm en het zaad.

Parodia's zijn bloeiwillige planten, die men tot een bepaalde leeftijd moet enten en daarna op eigen wortel verder kweekt.

Het was een bijzonder leerzame avond, waarvan alle 36 aanwezigen hebben genoten.

Op 16 mei werd tijdens onze bijeenkomst enties gegeven door de heer A. E. Janssens. Nu het entseizoen weer nadert, vonden wij het belangrijk te weten, hoe dit in zijn werk gaat. Natuurlijk kan men in allerlei boeken een beschrijving vinden, maar het zien doen is toch wel heel belangrijk.

Behalve het bekende elastiekje of de dwarsdoorsnede van een bromfietsband had de heer Janssens een mooi apparaat meegebracht, waarmee enkele planten tegelijk be-

handeld kunnen worden. Het bestond uit een plantje met in het midden een ronde stok met gleuven. In deze gleuven kan een veer of balein geschoven worden, die dan de entling op de onderstam drukt.

Op de vraag, hoe lang een plant „onder de pers“ moet blijven, verraste de heer Janssens ons met het antwoord dat dit niet langer dan een kwartier tot een uur behoeft te zijn.

De grootste kunst vinden wij echter nog steeds om het elastiekje goed over de entkop te krijgen.

De volgende vergadering heeft plaats op 20 juni, met als spreker de heer Sterk uit Stiphout.

J. Snelleman, Conradkade 11, Den Haag.

Fa. Gebroeders van Straalen

Utrecht, Daalseweg 140. Tel. 030-441578

Uitgebreid sortiment cactussen waaronder diverse soorten entstammen. Aan verzamelaars kan i.v.m. tekort aan personeel uitsluitend worden geleverd op de kwekerij. Zondags gesloten.

Succulenten-kwekerij

H. van Donkelaar

Werkendam Tel. 01835-430

Vraagt sortiments- en zaadlijst

Zondags gesloten

CACTUSKWEKERIJ

A. N. BULTHUIS & CO. C.V.

PROVINCIALEWEG OOST 8, COTHEN (U.)

TELEFOON 03436-267

Uitgebreid sortiment vetplanten en cactussen, speciaal *mammillaria's*
Sortimentslijst op aanvraag

WAT BETEKENT DIE NAAM

DOOR L. C. KOREVAAR

132 pag. met plm. 4000 verklaringen van de botanische namen van succulenten

Het boek wordt U toegezonden na ontvangst van f 3,50 per postwissel of storting op postrekening 70806 t.n.v. Mevr. E. Verduin-de Bruyn, Koningsweg 2, Beekbergen.